

NAVODILA IN PRIPOROČILA
osnovnim šolam in zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami za
izvajanje ukrepa:

ŠOLSKA SHEMA
za šolsko leto 2022/2023

Nosilci ukrepa:

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v sodelovanju z
Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstvom za zdravje,
Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Gospodarsko
zbornico Slovenije

Izvajalec ukrepa:

Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja

KAZALO:

1. Uvod	4
2. PRAVNE PODLAGE ZA IZVANJANJE UKREPA	5
3. UPRAVIČENCI IN UPRAVIČENI STROŠKI	6
3.1. Ciljna skupina	6
3.2. Upravičenci do podpore - vlagatelji	6
3.3. Upravičeni stroški	6
3.4. Višina pomoči	6
3.5. Povračilo stroškov DDV	6
4. SEZNAM KMETIJSKIH PROIZVODOV IN ŽIVIL, RAZDELJENIH V ŠOLSKI SHEMI	7
4.1. Šolsko sadje in zelenjava	7
4.2. Šolsko mleko	8
5. RAZDELJEVANJE ŠSZ IN ŠM V ŠOLI	8
5.1. Razdeljevanje ŠSZ ali ŠM ali oboje	8
5.2. Pogostost razdeljevanja in velikost obroka	9
5.3. Prednostno razdeljevanje svežega sadja in zelenjave ter mleka	9
5.4. Razdeljevanje kot dodaten obrok poleg redne šolske prehrane	10
5.5. Kaj s preostankom po razdelitvi?	10
5.6. Seznam razdelitev	10
6. PRIJAVA V ŠOLSKO SHEMO	11
6.1. Vlaganje vloge za odobritev	11
6.2. Odločba o odobritvi	12
7. ZAHTEVEK ZA IZPLAČILO	12
7.1. Vlaganje zahtevka	12
7.2. Dokazila (priloge), ki jih mora šola priložiti k zahtevku, oddanem v informacijski sistem agencije:	14
7.3. Izplačilo podpore	16
7.4. Izkoriščenost sredstev	16
8. LOČENO VODENJE KNJIGOVODSKIH PODATKOV	16
9. SPREMLJEVALNE IZOBRAŽEVALNE IN PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI	17
9.1. Izvajanje spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti v šoli	17
9.2. zdravje in Javno službo kmetijskega svetovanja pri kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije Sodelovanje z območnimi enotami Nacionalnega inštituta za javno	18
9.3. Sistemsko organizirani spremljevalni izobraževalni ukrepi	19
9.4. Dokazila o izvedenih spremljevalnih izobraževalnih oz. promocijskih aktivnostih	20
10. KONTROLA na terenu	21
10.1. Pregledi na kraju samem	21
11. SANKCIJE	21
11.1. Presežen rok za oddajo zahtevka	21
12. VREDNOTENJE ŠOLSKE SHEME	21
13. DOBAVITELJI SADJA IN ZELENJAVE TER MLEKA IN MLEČNIH IZDELKOV	22
13.1. Naročanje v skladu z ZJN-3	22
13.2. Kako izberemo dobavitelja sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov?	23
14. KONTAKTI	24
15. DVE UPORABNI SPLETNI STRANI O ŠOLSKI SHEMI	24

15.1. Spletna stran o šolski shemi na agenciji	24
15.2. Spletna stran, namenjena različnim vsebinam šolske sheme	25

1. UVOD

ŠOLSKA SHEMA je nov ukrep skupne kmetijske politike in pomeni pomoč za oskrbo s sadjem in zelenjavo ter mlekom in mlečnimi izdelki v izobraževalnih ustanovah. Izvajati se je začela v šolskem letu 2017/2018. Podlaga za njeno načrtno in učinkovito izvajanje je ta strategija, ki je sprejeta za šestletno obdobje od šolskega leta 2017/2018 do šolskega leta 2022/2023. Strategijo je pripravila medresorska delovna skupina na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, sprejel pa jo je minister, pristojen za kmetijstvo, v soglasju z ministrico, pristojno za izobraževanje in ministrico, pristojno za zdravje.

V šolski shemi se otrokom v osnovni šoli in gojencem v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami brezplačno razdeljuje dodaten obrok sadja in zelenjave oziroma mleka in mlečnih izdelkov ter se jih skozi različne dejavnosti spremljevalnih izobraževalnih ukrepov povezuje s kmetijstvom, izobražuje o zdravih prehranskih navadah, lokalnih prehranskih verigah, ekološkemu kmetovanju, trajnostni pridelavi in preprečevanju zavržkov hrane. Šolska shema vključuje tudi spremljanje in vrednotenje učinkov sheme ter obveščanje javnosti.

Izbor upravičenih kmetijskih proizvodov in živil v šolski shemi je razdeljen na 'šolsko sadje in zelenjavo' ter 'šolsko mleko', na ta način je razdeljeno tudi financiranje. Večinski delež financiranja se zagotovi iz proračuna Evropske unije, preostali delež iz proračuna Republike Slovenije.

Šola se vsako leto prijavi v šolsko shemo, v prijavi se odloči, ali bo otrokom razdeljevala le šolsko sadje in zelenjavo ali le šolsko mleko ali oboje. Vsaka šola si sama izbere dobavitelja v skladu z Zakonom o javnem naročanju - ZJN-3 (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18) (v nadaljnjem besedilu: ZJN-3) in pri tem poskuša čim bolj uveljavljati načelo kratkih dobavnih verig.

Novo! S šolskim letom 2022/2023 se bo zaključilo obdobje prve 6-letne strategije šolske sheme. Rezultati petletnega vrednotenja šolske sheme od 2017/2018 do 2021/2022 bodo pokazali, kako uspešno smo sledili cilju šolske sheme - izboljšanju prehranskih navad otrok in mladostnikov, zlasti glede vključevanja večjega deleža zelenjave in sadja ter mleka in mlečnih izdelkov v njihovo prehrano. Ti rezultati bodo pomoč pri postavljanju ciljev naslednje 6-letne strategije šolske sheme od šolskega leta 2023/2024 do 2028/2029.

2. PRAVNE PODLAGE ZA IZVANJANJE UKREPA

- Uredba o izvajanju šolske sheme (Ur. list RS, št. 26/17 in 46/19), (v nadaljevanju: uredba) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7468>
- Uredba Sveta (EU) št. 1370/2013 o opredelitvi ukrepov za določitev nekaterih pomoči in nadomestil v zvezi s skupno ureditvijo trgov za kmetijske proizvode (UL L št. 346 z dne 20. 12. 2013), (v nadaljevanju: Uredba1370/2013/EU),
- Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013), (v nadaljevanju: Uredba1308/2013/EU),
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/39 o pravilih za uporabo Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pomočjo Unije za oskrbo izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami ter mlekom (UL L št. 5 z dne 10. 1. 2017), (v nadaljevanju: Uredba 39/2017/EU),
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/40 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s pomočjo Unije pri oskrbi izobraževalnih ustanov s sadjem in zelenjavo, bananami in mlekom ter o spremembi Delegirane Uredbe Komisije (EU) št. 907/2014 (UL L št. 5 z dne 10. 1. 2017), (v nadaljevanju: Uredba 40/2017/EU),
- Strategija za izvajanje šolske sheme v Sloveniji za šolsko obdobje od šolskega leta 2017/2018 do 2022/2023 (objavljena na spletni strani <https://www.gov.si/zbirke/storitve/izvajanje-solske-sheme/>) (v nadaljevanju: strategija); strategije vseh držav članic EU so objavljene na spletni strani Evropske komisije: https://ec.europa.eu/agriculture/school-scheme/eu-countries_sl.

3. UPRAVIČENCI IN UPRAVIČENI STROŠKI

3.1. Ciljna skupina

Ciljna skupina ali upravičenci do podpore iz šolske sheme v obliki dodatnega obroka sadja in zelenjave oziroma mleka in mlečnih izdelkov so učenci v *osnovnih šolah ter otroci, učenci in dijaki v *zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, ki izvajajo javno veljavne vzgojno-izobraževalne programe.

* V nadaljnjem besedilu imenujemo osnovne šole in zavode za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami z besedo 'šole'.

3.2. Upravičenci do podpore - vlagatelji

Do finančne pomoči iz šolske sheme je upravičena šola, ki od Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja – ARSKTRP (v nadaljevanju: agencija) prejme odločbo o odobritvi. Šola je vlagateljica zahtevkov za povračilo sredstev za nabavo sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov iz šolske sheme. Šola lahko prejeto pomoč uporabi samo za razdeljevanje sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov svojim učencem od 1. do 9. razreda oziroma gojencem zavoda.

3.3. Upravičeni stroški

Šola je upravičena do povrnitve stroškov nabave sadja in zelenjave tistih vrst, ki so navedene v točki 4.1. oz. mleka in mlečnih izdelkov, ki so navedeni v točki 4.2.. Povrnitev stroškov je omejena do skupne vrednosti pomoči na šolo, ki je določena v odločbi o odobritvi šole, ločeno za sadje in zelenjavo ter za mleko in mlečne izdelke.

Cene proizvodov morajo biti razumne in morajo odražati vpliv faktorjev, ki so podrobno predstavljeni v poglavju 7. V nasprotnem primeru strošek ni upravičen do povračila.

3.4. Višina pomoči

Okvirna letna vrednost pomoči na učenca za sadje in zelenjavo je 6 EUR, za mleko in mlečne izdelke pa največ 4 EUR. Končna vrednost pomoči na učenca se izračuna na podlagi podatkov o številu učencev, otrok in mladostnikov, vpisanih v centralno evidenco udeležencev vzgoje in izobraževanja na dan 30. septembra 2022, ki jih Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (v nadaljevanju: MIZŠ) posreduje agenciji do 5. oktobra 2022.

3.5. Povračilo stroškov DDV

Šoli se lahko v celoti povrne tudi strošek DDV, ki ga je plačala pri nabavi sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov. Izjeme so šole, ki plačani DDV lahko uveljavljajo kot odbitek vstopnega DDV v skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost (UL RS št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19 in 72/19) – v tem primeru se šoli povrne za toliko odstotkov manj stroškov DDV, kolikor znaša njen odbitni delež DDV-ja. Odbitni delež DDV je obvezen podatek v zahtevku. Če šola ne uveljavlja odbitka DDV, v za to namenjeno polje vpiše vrednost »0«.

Odobrena najvišja skupna vrednost pomoči, ki je šoli sporočena na odločbi o odobritvi, ne zajema povračila stroškov DDV. Le-ta se šolam izplača ob vsakem zahtevku posebej glede na podatek o DDV na računih in podatek o odbitku vstopnega DDV.

4. SEZNAM KMETIJSKIH PROIZVODOV IN ŽIVIL, RAZDELJENIH V ŠOLSKI SHEMI

Kmetijski proizvodi in živila, ki se razdeljujejo otrokom v šoli v okviru šolske sheme, so razdeljeni v: šolsko sadje in zelenjavo ter šolsko mleko.

Šolsko sadje in zelenjava se deli na osnovno skupino sveže sadje in zelenjava in na skupino predelano sadje in zelenjava.

Šolsko mleko se deli na osnovno skupino mleko in na skupino mlečni izdelki.

V okviru sistemske organiziranih spremljevalnih izobraževalnih ukrepov (glej pod točko 9.3.) so poleg upravičenih kmetijskih proizvodov in živil iz šolskega sadja in zelenjave ter šolskega mleka upravičeni tudi določeni drugi kmetijski proizvodi in živila, kot so določeni v strategiji. Ti kmetijskih proizvodi in živila niso dovoljeni za redno razdeljevanje v šoli v okviru šolske sheme (ampak so upravičeni le pri izvedbi sistemske organiziranih spremljevalnih izobraževalnih ukrepov šolske sheme npr. v šoli v naravi v ČŠOD).

4.1. Šolsko sadje in zelenjava

(v nadaljevanju: ŠSZ)

V okviru razdeljevanja ŠSZ mora prevladovati sveže sadje in zelenjava, predelano sadje in zelenjava mora predstavljati manjše število razdeljevanj (glej točko 5.3.!).

Upravičene vrste svežega sadja in zelenjave:

Sadje:	Zelenjava:
lešniki*	paradižnik
orehi*	zelje
fige (sveže!)	ohrovt
mandarine	kolerabica in koleraba
grozdje	cvetača
melone	brokoli
lubenice	solata (<i>Lactuca sativa</i>)
jabolka	radič
hruške	korenje
Marellice (sveže!)	rdeča redkvica
češnje in višnje	peteršilj
breskve in nektarine	zelena (gomoljna)
slive	rdeča pesa
kaki	repa
žizola	redkev
kivi	kumare in kumarice
jagode	Komarček (koromač)
maline	šparglji (beluši)

borovnice	zelena (stebelna)
črni ribez	paprika
rdeči ribez	buče in bučke
	ostala solatna zelenjava (motovilec, rukola, regrat, cikorija...)

*le posušeni, **ne** smejo biti praženi, soljeni, kandirani ipd.

Upravičene vrste predelanega sadja in zelenjave (v manjšem deležu!):

suho sadje** izključno naslednjih sadnih vrst: jabolka, hruške, slive, kaki, češnje
kislo zelje
kisla repa

** Suho sadje ne sme biti kandirano.

4.2. Šolsko mleko

(v nadaljevanju: ŠM)

V okviru razdeljevanja ŠM mora prevladovati mleko in mleko brez laktoze, mlečni izdelki morajo predstavljati manjše število razdeljevanj (glej točko 5.3.!).

Mleko:

mleko, vključno mleko brez laktoze***

*** brez dodanega sladkorja ali drugih sladil, arome, čokolade ali kakava

Mlečni izdelki (v manjšem deležu!):

jogurt ****
kislo mleko****
kefir****
pinjenec****
skuta****

**** brez dodanega sladkorja ali drugih sladil, arome, sadja, oreškov ali kakava

Šola mora ob vsakokratni prvi dobavi novega mlečnega izdelka pridobiti deklaracijo, ki bo izkazovala upravičenost proizvoda (da je mleko oz. mlečni izdelek brez naštetih dodatkov) in jo shraniti. Deklaracija naj bi sicer že bila sestavni del računa/dobavnice, v nasprotnem pa naj jo šola od dobavitelja posebej zahteva. Šola mora na zahtevo predložiti deklaracijo agenciji (glej točko 10.!).

5. RAZDELJEVANJE ŠSZ IN ŠM V ŠOLI

5.1. Razdeljevanje ŠSZ ali ŠM ali oboje

PAZI! Šola se je v prijavi v šolsko shemo odločila, da bo otrokom razdeljevala kot dodatni obrok šolsko sadje in zelenjavo (ŠSZ) ali šolsko mleko (ŠM) ali oboje.

ŠSZ in ŠM se razdeljuje le učencem (ne tudi učiteljem in ostalim delavcem šole).

Šola pri razdeljevanju ŠSZ in ŠM upošteva priporočila oziroma navodila NIJZ, ki se objavljajo na spletni strani: <https://www.nijz.si/sl/vzgojainizobrazevanje> (zlasti v povezavi z ukrepi za preprečevanje širjenja covid-19).

5.2. Pogostost razdeljevanja in velikost obroka

Šola v načrtu izvedbe šolske sheme predvidi pogostost razdeljevanja, vendar tako, da se posamezne razdelitve praviloma enakomerno razporedijo skozi vsa tri razdeljevalna obdobja.

Porcija (obrok) na otroka je prilagojena starosti otrok, včasih tudi ceni proizvoda. Z dobavami mleka in mlečnih proizvodov s kmetij ali obratov iz lokalnega okolja se krepi lokalna oskrba in spodbujajo kratke transportne poti (kratke prehranske verige). Kuhinje v šolah, ki so posebnost slovenskih vzgojno-izobraževalnih zavodov, so lahko mesto toplotne obdelave surovega mleka. Šola torej lahko nabavlja surovo mleko, vendar ga mora pred razdelitvijo učencem toplotno obdelati.

5.3. Prednostno razdeljevanje svežega sadja in zelenjave ter mleka

PAZI! Število razdelitev svežega sadja in zelenjave v okviru ŠSZ mora predstavljati več kot polovico vseh razdelitev, ki jih v posameznem razdeljevalnem obdobju izvede posamezna šola. Razmerje v številu razdelitev svežega in predelanega sadja in zelenjave se preverja pri vsakem zahtevku.

Primer:

Skupno število razdelitev ŠSZ = 30, skupno število razdelitev svežega sadja in zelenjave mora biti več kot 15 oziroma skupno število razdelitev predelanega sadja in zelenjave mora biti manj kot 15.

PAZI! Prav tako mora število razdelitev mleka v okviru ŠM predstavljati več kot polovico vseh razdelitev, ki jih v posameznem razdeljevalnem obdobju izvede posamezna šola. Razmerje v številu razdelitev mleka in mlečnih izdelkov se preverja pri vsakem zahtevku.

Primer:

Skupno število razdelitev ŠM = 30, skupno število razdelitev mleka mora biti več kot 15 oziroma skupno število razdelitev mlečnih izdelkov mora biti manj kot 15.

V primeru, da je na isti dan v okviru enega obroka iz šolske sheme razdeljenih več različnih vrst proizvodov ali živil iz ene skupine (skupine so štiri: 1) sveže sadje in zelenjava, 2) predelano sadje in zelenjava, 3) mleko, 4) mlečni izdelki), se takšen obrok šteje zgolj za eno razdelitev. Ena razdelitev pomeni:

- razdelitev ene ali več vrst svežega sadja ali zelenjave v enem dnevu,
- razdelitev ene ali več vrst predelanega sadja ali zelenjave v enem dnevu,
- razdelitev mleka v enem dnevu oz.
- razdelitev ene ali več vrst mlečnih izdelkov v enem dnevu.

Da bi v posameznem razdeljevalnem obdobju dosegli pravo razmerje za prednostno razdeljevanje svežega sadja in zelenjave ter mleka, je priporočljivo, da šola v prvi polovici posameznega razdeljevalnega obdobja razdeljuje sveže sadje in zelenjavo oziroma mleko ter šele kasneje tudi predelano sadje in zelenjavo oziroma mlečne izdelke. V tem primeru je manjša verjetnost, da bi bilo število razdelitev predelanega sadja in zelenjave oziroma mlečnih izdelkov v posameznem razdeljevalnem obdobju večje od števila razdelitev svežega sadja in zelenjave oziroma mleka. To bi se lahko dogodilo npr., če je šola porabila sredstva za šolsko shemo prej, kot je načrtovala, (ali ob nepredvidenem zaprtju šol, kar se je zgodilo v pandemiji covid-19).

5.4. Razdeljevanje kot dodaten obrok poleg redne šolske prehrane

PAZI! Šola sama določi, pogostost, čas in kraj razdeljevanja. Šola mora razdeljevati ŠSZ oz. ŠM kot dodatni obrok **POLEG** redne šolske prehrane. To pomeni, da šola sadja in zelenjave, ki ga ponuja v okviru šolske prehrane, ne sme nadomestiti s sadjem in zelenjavo iz šolske sheme. Enako velja tudi v primeru ŠM.

Če se ŠSZ ali ŠM razdeljuje v času rednega obroka (npr. malice), se mora razdeliti **POLEG** rednega obroka kot dodaten brezplačen obrok. Zato mora šola obvezno na jedilniku označiti, da je poleg rednega obroka razdeljeno tudi sadje/zelenjava (napišite vrsto) iz EU šolske sheme ali mleko/mlečni izdelki (napišite vrsto, npr. navadni jogurt) iz EU šolske sheme. Kadar otroci prejmejo dodatni obrok iz šolske sheme poleg rednega obroka, naj bo obrok z vidika prehranske vrednosti smiselno sestavljen.

Primer obvestila na jedilniku o dodatnem obroku ŠSZ ali ŠM:

Jedilnik za sredo, 21. 9. 2022:

- Dopoldanska malica

Črni kruh, piščančje prsi, paprika, napitek (čaj ali voda)

Dodatno iz EU Šolske sheme: mleko iz ekološke pridelave

5.5. Kaj s preostankom po razdelitvi?

Pogoji za pravilno razdeljevanje ŠSZ in ŠM:

Če se učencem ne razdeli vsega ŠSZ oz. ŠM, se preostanek:

a) ustrezno shrani (v jedilnici, kuhinji idr., da ni na dosegu učencem in učiteljem) in se ga razdeli kasneje ali naslednji dan, ali

b) postavi na določeno mesto v šoli (npr. kotički za šolsko shemo), da ga učenci pojedjo isti dan kasneje ali naslednji dan.

PAZI! V obeh primerih je pomembno ohraniti primerno kakovost ŠSZ oz. ŠM ter higiensko neoporečnost!

Poleg tega šola v obeh primerih, če se izvede razdeljevanje preostanka naslednji dan oziroma dnevih, to razdelitev zabeleži v svoji evidenci razdelitev za šolsko shemo (ki jo šola potrebuje za pripravo zahtevka); ta način uporabe preostanka lahko učitelj uporabi kot del vzgoje na temo spoštovanja hrane in problematike odpadkov hrane.

PAZI! Kljub vzgoji o zmanjševanju odpadkov hrane se preostanek sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov iz šolske sheme ne sme uporabiti kot sestavina oziroma živilo rednega obroka:

npr.: preostala jabolka se ne smejo predelati v kompot in ga ponuditi učencem pri rednem obroku; ali npr. preostanek mleka se ne sme uporabiti za puding in ga ponuditi učencem pri rednem obroku;

Pri vodenju evidence o razdelitvah mora biti jasen dan razdelitve:

npr.: če pri razdelitvi 100 kg jabolk ostane 20 kg jabolk, ki se jih ponovno razdeli naslednji dan, mora biti to zapisano v evidenci o razdelitvah (dve razdelitvi in ena dobava - račun);

5.6. Seznam razdelitev

Šola mora redno voditi seznam razdelitev, posebej za ŠSZ in posebej za ŠM, da bo lahko izpolnila zahtevek.

Primer:

Šolsko sadje in zelenjava:

Zaporedna številka razdelitve:	Datum razdelitve:	Razdeljena količina* (kg):	Vrsta svežega sadja in zelenjave:	Vrsta predelanega sadja in zelenjave:	Številka plačanega računa:

*obvezna je pretvorba iz manjših enot (g, dkg) v kg

...

Šolsko mleko:

Zaporedna številka razdelitve:	Datum razdelitve:	Razdeljena količina* (litri oz. kg):	Mleko:	Vrsta mlečnega izdelki:	Številka plačanega računa:

*obvezna je pretvorba iz manjših enot (dcl, g) v litre oz. kg

Podatki o razdelitvah so bistveni del zahtevka za izplačilo, zato je pomembno, da so pravilni in natančni:

- datum razdelitve: (ne more biti pred datumom na dobavnici ali na soboto (razen delovno) in nedeljo ter na praznik in mora biti znotraj zadevnega obdobja razdeljevanja);
- razdeljena količina: število kg mora biti skladno s podatki o količini na računu (in dobavnici);
- vrsta sadja in zelenjave ali mleka in mlečnih izdelkov: le upravičene vrste; če je v eni razdelitvi več vrst sadja in zelenjave ali več vrst mlečnih izdelkov, se izpolni vrstica za vsako vrsto sadja in zelenjave posebej (celotna vrstica);
- številka plačanega računa: vpiše se št. računa, na osnovi katerega je bilo ŠSZ oz. ŠM iz posamezne vrstice plačano; zato se morajo podatki na priloženem računu (datum, količina, vrsta sadja in zelenjave oz. mlečnega izdelka) skladati s podatki v posamezni vrstici;...

6. PRIJAVA V ŠOLSKO SHEMO

6.1. *Vlaganje vloge za odobritev*

Šola se mora v šolsko shemo prijaviti vsako leto. Za šolsko leto 2022/2023 so se šole že prijavile (rok je bil 1. december 2021). Tudi za vsa naslednja šolska leta je rok za prijavo 1. december leta pred letom začetka šolskega leta:

Za šolsko shemo v šolskem letu:	Rok za prijavo:
2022/2023	1. 12. 2021 (prijave so zaključene!)
2023/2024	1. 12. 2022

- PAZI!** Prijava šole v šolsko shemo je v celoti elektronska. Šola mora elektronsko izpolnjeno vlogo podpisati s kvalificiranim elektronskim podpisom, s čimer je elektronsko vlaganje vloge zaključeno. Elektronska prijava v šolsko shemo poteka na sledeči način (ni spremembe glede na prejšnja leta):
- Šola (odgovorna oseba šole ali njen pooblaščenec za elektronsko vložitev) izpolni vlogo elektronsko in jo vloži v elektronski obliki, podpisano s kvalificiranim elektronskim podpisom. Elektronsko izpolnjevanje in elektronsko vložitev vloge šola opravi na vstopnem spletnem mestu agencije na naslovu:
- <https://www.gov.si/zbirke/storitve/e-poslovanje-e-kmetija/>, kjer se šola najprej prijavi v informacijski sistem agencije. *Navodila za elektronski vnos in oddajo vlog za odobritev vlagatelja za pomoč šoli za šolsko leto 2023 2024* so objavljena na spletni strani <https://www.gov.si/zbirke/storitve/izvajanje-solske-sheme/>.
- PAZI!** Elektronska prijava šol v šolsko shemo 2023/2024 je mogoča **od 5. septembra do 1. decembra 2022**.

6.2. Odločba o odobritvi

Agencija pred pričetkom vsakega šolskega leta šolam, ki niso v roku oddale popolne vloge za odobritev, ter tistim vlagateljem, ki niso vpisani v centralno evidenco vzgoje in izobraževanja, ki jo vodi MIZS, pošlje sklep o zavržbi. Šola, ki je v roku oddala popolno vlogo in ji agencija ni izdala sklepa o zavržbi, lahko začne z razdeljevanjem ŠSZ oz. ŠM že takoj z začetkom šolskega leta in zaključi najkasneje zadnji dan šolskega leta.

Agencija najpozneje do 31. oktobra v letu, v katerem se zadevno šolsko leto začne, izda šoli odločbo o odobritvi. V odločbi o odobritvi se šoli določi številka odobritve vlagatelja in najvišja skupna vrednost pomoči šoli za obravnavano šolsko leto, ločeno za šolsko sadje in zelenjavo oziroma za šolsko mleko. V pomoč šolam agencija v začetku septembra objavi **preliminarni** seznam odobrenih šol za šolsko leto 2022/2023 na spletni strani <https://www.gov.si/zbirke/storitve/izvajanje-solske-sheme/>.

7. ZAHTEVEK ZA IZPLAČILO

7.1. Vlaganje zahtevka

Šola vlaga zahtevek za pomoč za dobavo svežega sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov v šoli (v nadaljevanju: zahtevek) na obrazcu v informacijskem sistemu agencije (elektronsko) na enak način kot vlaga vlogo za odobritev (*glej pod točko 6.1.!*): zahtevek mora šola (odgovorna oseba šole ali njen pooblaščenec za elektronsko vložitev) izpolniti elektronsko in ga vložiti v elektronski obliki, podpisanega s kvalificiranim elektronskim podpisom.

Zahtevek se vlaga v naslednjih rokih:

- **do 31. marca** leta, v katerem se konča obdobje šolske sheme, za obdobje razdelitve ŠSZ oz. ŠM od 1. septembra do 31. decembra leta, v katerem se začne obdobje šolske sheme;
- **do 30. junija** leta, v katerem se konča obdobje šolske sheme, za obdobje razdelitve ŠSZ oz. ŠM od 1. januarja do 31. marca leta, v katerem se konča obdobje šolske sheme;
- **do 15. julija*** leta, v katerem se konča obdobje šolske sheme, za obdobje razdelitve ŠSZ oz. ŠM od 1. aprila do 24. junija leta, v katerem se konča

obdobje šolske sheme.

Roki za obdobje 2022/2023:

Obdobje razdeljevanja ŠSZ oz. ŠM:	Rok za vložitev zahtevka:
od 1. 9. 2022 do 31. 12. 2022	do 31. 3. 2023
od 1. 1. 2023 do 31. 3. 2023	do 30. 6. 2023
od 1. 4. 2023 do 24. 6. 2023	do 15. 7. 2023*

*z Uredbo določen rok za vložitev zadnjega zahtevka je 24. 9. 2023, vendar priporočamo oddajo zahtevka še pred poletnimi dopusti

Čeprav je z Uredbo določen rok, v katerem šola odda zadnji (3.) zahtevek za izplačilo 24. september, je pomembno, da šola vloži zahtevek čim prej po zaključku pouka (konec junija in začetek julija), saj agencija od šole velikokrat potrebuje dodatna pojasnila in dopolnitve zahtevkov. Če jih ne dobi pravočasno, se izplačilo pomoči lahko zavleče. V mesecu juliju in avgustu namreč na agenciji poteka intenzivno preverjanje upravičenosti prejetih zahtevkov, na podlagi katerih šole v avgustu in septembru prejmejo izplačilo pomoči. Pravočasen zaključek vseh izplačil za šolsko shemo je tudi pogoj za povračilo EU sredstev Sloveniji še v tekočem proračunskem letu. Zato šole naprošamo, da tudi v naslednjih letih upoštevajo rok 15. julij, nikakor pa naj ne oddajajo nepopolnih zahtevkov, predvsem kar se tiče potrdil o plačilu računov – šole naj zberejo vsa potrebna dokazila (računi, potrdila o plačilu) in šele potem vlagajo POPOLN zahtevek.

NOVO!

Z izjavo (v zahtevku) šole o višini zahtevanega zneska finančne pomoči, ki predstavlja povrnitev sredstev za upravičene stroške nakupa sadja in zelenjave, in z izjavo o višini zahtevanega zneska za povrnitev DDV šola potrjuje, da je višina zahtevane finančne pomoči oz. zneska za povrnitev DDV enaka skupni vrednosti iz priloženih računov. To pomeni, da šola ne vpisuje zahtevanega zneska finančne pomoči neposredno v zahtevek, temveč ta znesek določi agencija z administrativnim pregledom, ko primerja podatke o razdelitvah iz zahtevka s podatki na priloženih računih in potrdilih o plačilu. Prav tako šola s podpisom e-zahtevka potrdi, da v stroške za dobavo sadja in zelenjave oziroma mleka in mlečnih izdelkov v okviru šolske sheme ni zaračunavala stroškov redne prehrane in da se ti proizvodi ne uporabljajo pri pripravi rednih šolskih obrokov. Med izjavami, ki jih šola pri elektronskem izpolnjevanju zahtevka potrdi, je tudi nova izjava iz leta 2022 glede spremljevalnih izobraževalnih ukrepov (glej pod točko 9.4!). Šola mora skladno z EU zakonodajo izpolnjevati pogoj, da je v času izvajanja šolske sheme v šoli izobešen plakat, kot to predpisuje Uredba.

Primer PLAKATA in navodilo za izdelavo je na spletni strani <https://www.gov.si/zbirke/storitve/izvajanje-solske-sheme/> (v rubriki *Navodila in uporabne vsebine*). Šola lahko plakat dodatno opremi z risbami, slikami, dodatnim besedilom itd. ali pa pripravi povsem lasten plakat, vendar ob upoštevanju predpisanih minimalnih zahtev za plakat:

- velikost plakata: vsaj A3
- velikost črk: vsaj 1 cm
- naslov: »Šolska shema« Evropske unije
- vsebina: najmanj naslednje besedilo: 'Naša šola (zavod...) sodeluje v »šolski shemi« Evropske unije s finančno podporo Evropske unije.'

Na plakatu mora biti simbol Evropske unije:

Zaželeno je, da na plakat dodate tudi nov logo za slovensko šolsko shemo:

Šola lahko za plakat uporabi novo grafično podlago, ki vsebuje ta nov logo za slovensko šolsko shemo: na njo pred besedilom napiše naziv šole, pod besedilom pa doda slike, risbe, pesmice in podobno na temo šolske sheme (sadje, zelenjava, mleko, kmetijstvo, zdrava prehrana...):

Solska_shema_plakat
A3_POFLAGA.jpg

Solska_shema_plakat
A3_POFLAGA.pdf

Primer plakata:

Solska_shema_plakat
A3_POFLAGA_primer

7.2. Dokazila (priloge), ki jih mora šola priložiti k zahtevku, oddanem v informacijski sistem agencije:

- PDF datoteke računov za dobavljeno sadje in zelenjavo oz. mleko in mlečne izdelke, ki so bili razdeljeni učencem v zadevnem obdobju razdeljevanja v okviru šolske sheme; lahko je za več razdelitev en račun;
- PDF datoteke potrdil o plačilu posameznih priloženih računov: večina šol izvrši plačila preko Uprave RS za javna plačila (UJP); v tem primeru mora izpisek plačil potrditi ali šola z žigom in podpisom odgovorne osebe – ravnatelj/ica ali ga potrdi UJP; da je izpisek plačil preko UJP potrjen, zadostuje elektronski podpis UJP. Če pa je bilo plačilo izvršeno preko banke, mora biti potrjen z žigom banke.

Vsi dokumenti morajo biti pravilno izpolnjeni (račun: kdo, komu, kdaj, kaj, koliko kg/l, cena, skupni znesek, št. računa, podpisi...). Pri računu mora biti vedno zapisana tudi stopnja oz. vrednost DDV. Tudi če je DDV= 0 EUR, mora biti to zapisano na računu.

Vsi dobavitelji sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov ob izstavitvi računa le-

tega šolam posredujejo v elektronski obliki. Šola mora voditi ločeno knjigovodstvo za šolsko shemo.

Račune za proizvode iz šolske sheme dobavitelj praviloma izstavi ločeno od računov za ostalo hrano v šoli. Npr. če je dobavitelj za mleko iz šolske sheme isti, kot za mleko, ki ga dobavlja za redno šolsko prehrano, dobavitelj šoli izstavi ločen račun za mleko iz šolske sheme. Lahko pa dobavitelj izstavi račun za več dobav za šolsko mleko hkrati.

Šola je lahko od ARSKTRP pozvana, da k zahtevku dodatno priloži dobavnice.

PAZI! Upravičenost oz. razumnost stroškov Agencija presoja na sledeč način:

Agencija vsako leto izračuna povprečno ceno za posamezen proizvod na podlagi upravičenih cen proizvodov iz preteklega šolskega leta. Seznam povprečnih cen je osnova za oceno referenčne cene. Referenčna cena predstavlja vsoto povprečne cene in 7 faktorjev: kakovost in sorta, sezonskost, biološka (ekološka) pridelava, bližina dobavitelja, vrsta in velikost dobavitelja, pakiranje in razpoložljivost proizvoda na trgu. Vpliv posameznega faktorja pri določitvi referenčne cene je lahko do 100 %, vpliv več faktorjev pa se med seboj sešteva. Tako je lahko cena proizvoda iz zahtevka tudi nekajkrat večja od povprečne cene proizvoda iz seznama, pa je zahtevek še vedno upravičen do izplačila. Tak primer je proizvod, ki je višje kakovosti, izhaja iz ekološke pridelave, pobran je izven sezone, dobavitelj pa je lokalni kmet. Izjema je faktor pakiranje pri mleku in mlečnih izdelkih, ki že sam lahko povprečno ceno poveča za več kot 100 %, pa je cena še vedno razumna.

Pri obravnavi zahtevka upravni delavec v skladu z internimi navodili Agencije za pregled cen proizvodov preveri, ali cena v predloženih dokazilih (račun) presega referenčne cene. Faktorji kakovost, sezonskost, biološka (ekološka) pridelava, bližina dobavitelja, vrsta in velikost dobavitelja ter pakiranje morajo biti razvidni iz računa. Poleg tega je indikator BIO/EKO obvezen podatek za vsak priložen račun ob vnosu in oddaji v informacijski sistem Agencije. V primeru, ko cena z računa presega referenčno ceno, upravni delavec upravičenca pozove k obrazložitvi razumnosti cene. Glede na prejeto obrazložitev upravni delavec presodi, če strošek odobri kot razumen.

PRIMER odločanja upravnega delavca o razumnosti stroška:

Proizvod izhaja iz ekološke pridelave, dobavitelj pa je lokalni kmet:

- povprečna cena proizvoda iz seznama Agencije = 1 EUR

- ob upoštevanju 1. faktorja: ekološka pridelava je razumna oz. referenčna cena = do 1 EUR + 100 % (do 2 EUR)

- ob dodatnem upoštevanju 2. faktorja: dobavitelj lokalni kmet je razumna oz. referenčna cena = do 1 EUR + 200 % (do 3 EUR)

Razumna oz. referenčna cena na podlagi katere se upravni delavec odloči za ustreznost zahtevka, je v tem primeru torej vsaka cena do višine 3 EUR.

Cena, ki je višja od referenčne cene, za upravnega delavca ni razumna cena, zato **pri višjih cenah upravni delavec (agencija) preseženo vrednost zavrne.**

Primer dobre prakse glede upoštevanja razumnosti stroškov je, da so proizvodi slovenskega porekla oz. dobavljeni od lokalnih proizvajalcev.

Seznam povprečnih cen se objavi na spletni strani
<https://www.gov.si/zbirke/storitve/izvajanje-solske-sheme/>.

7.3. Izplačilo podpore

Agencija izplača podporo v treh mesecih od dneva vložitve pravilno izpolnjenega, popolnega in veljavnega zahtevka za pomoč.

Agencija ob plačilu podpore šoli posebej povrne tudi strošek davka na dodano vrednost, plačanega v zvezi z dobavljenimi proizvodi, vendar v celoti le, če šola ne more plačanega DDV uveljavljati kot odbitek vstopnega davka v skladu s predpisi, ki urejajo DDV. Če pa šola uveljavlja odbitek DDV-ja, mora v zahtevek vpisati, kolikšen je delež tega odbitka. Ta delež potem agencija upošteva pri izračunu povrnitve stroškov DDV-ja zadevni šoli.

7.4. Izkoriščenost sredstev

Šola mora nakup sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov načrtovati tako, da bo njen izkoristek sredstev iz odločbe o odobritvi čim višji. Od izkoriščenosti sredstev posamezne šole je namreč odvisen skupen izkoristek EU sredstev Slovenije glede na sredstva, ki jih je Sloveniji z odločbo odobrila Evropska komisija.

Šola z zahtevkom lahko zahteva izplačalo sredstev le do skupne vrednosti pomoči iz odločbe o odobritvi.

Primer:

Šoli je bila v odločbi o odobritvi določena pomoč za ŠSZ v vrednosti do 1.000 EUR.

Šola je v prvem obdobju razdelila proizvode (sadje in zelenjavo) v vrednosti 300 EUR, v drugem pa 400 EUR in za oboje prejela skupaj 700 EUR.

V zadnjem obdobju je razdelila proizvode (sadje in zelenjavo) v vrednosti 305 EUR in je k zahtevku priložila PDF datoteke računov v skupni vrednosti 305 EUR.

Ne glede na znesek na računu ji bo agencija lahko izplačala sredstva v vrednosti 300 EUR, 5 EUR bo morala šola pokriti iz svojih virov. Informacijski sistem ne bo dovoljeval (vnosa) vrednosti, ki bi presegala skupno vrednosti pomoči iz odločbe o odobritvi.

V vseh letih šolske sheme je bil izkoristek pri ŠM nizek, pod 75%. Zato šole, ki so se odločile za razdeljevanje mleka in mlečnih izdelkov opozarjamo, naj razdelitve teh proizvodov tudi dejansko izvedejo. **To opozorilo velja še posebej za šole, ki so se odločile za ŠM, pa niso izvedle niti ene same razdelitve.**

PAZI!

Pri porabi skupnih odobrenih sredstev, ki so šoli določena v odločbi o odobritvi, je treba upoštevati, da se višina odobrenih sredstev upošteva za nakup sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov brez DDV. Če šola ne bo upoštevala, da se povrnitev stroškov DDV vodi ločeno od odobrenih sredstev za nakup ŠSZ oz. ŠM, se lahko zgodi, da odobrenih sredstev ne bo porabila v celoti.

8. LOČENO VODENJE KNJIGOVODSKIH PODATKOV

Šola mora za ŠSZ in za ŠM ločeno voditi podatke:

- o dobavljenih in porabljenih količinah sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov v okviru šolske sheme (s strani dobavitelja in prejemnika potrjene dobavnice); dobavnice mora šola hraniti 5 let od konca šolskega leta, v katerem je šola za šolsko shemo nabavljala proizvode, na katere se dobavnice nanašajo; šola lahko agencija pozove, da k zahtevku dodatno priloži dobavnice;
- o plačanih računih za posamezno dobavo svežega sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov v okviru šolske sheme;
- o dokazilih o plačilu računov za dobavo svežega sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov v okviru šolske sheme.

- Šola mora ob vsakokratni prvi dobavi novega mlečnega izdelka

pridobiti deklaracijo, ki bo izkazovala upravičenost proizvoda (da je mleko oz. mlečni izdelek brez naštetih dodatkov) in jo shraniti. Deklaracija naj bi sicer že bila sestavni del računa/dobavnice, v nasprotnem pa naj jo šola od dobavitelja posebej zahteva oz. fotografira deklaracijo na embalaži proizvoda in jo shrani. Šola mora na zahtevo predložiti deklaracijo agenciji.

9. SPREMLJEVALNE IZOBRAŽEVALNE IN PROMOCIJSKE DEJAVNOSTI

9.1. Izvajanje spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti v šoli

NOVO!

Šola mora zagotoviti, da spremljevalne izobraževalne dejavnosti/ukrepi šolske sheme dosežejo vse učence šole, kot to določa spomladi 2022 spremenjena EU zakonodaja o Šolski shemi¹ in nacionalna Uredba o izvajanju šolske sheme². Šole spremljevalne izobraževalne dejavnosti načrtujejo in poročajo o njih v okviru vrednotenja šolske sheme (glej pod točko 12.!). Šola pri elektronskem izpolnjevanju vloge za odobritev in zahtevkov za izplačilo, poleg ostalih izjav v aplikaciji, potrdi izjavo, *da je oziroma bo do konca šolskega leta izvedla spremljevalne izobraževalne dejavnosti za vse učence šole*.

Izvedba: Šola mora izvesti spremljevalne izobraževalne dejavnosti za vse učence. Izvesti mora najmanj eno spremljevalno dejavnost. Če šola izvede le eno spremljevalno dejavnost, vanjo vključi učence vseh razredov in strokovne delavce šole, kot je to mogoče, zaželeno pa je, da tudi starše, druge delavce šole in dobavitelje. V kolikor šola izvede več spremljevalnih dejavnosti, je vsak razred vključen vsaj v eno izmed njih. Pri obravnavanju tem o pomenu zdrave prehrane, o vključevanju sadja in zelenjave ter mleka v prehrano, o pridelavi sadja, zelenjave in mleka, o proizvodnji mlečnih izdelkov ter pri nadgrajevanju učnih vsebin v zvezi s kmetijstvom, kratkimi verigami, zdravo prehrano, varstvom okolja, preprečevanju zavržkov hrane ipd. je zaželeno medpredmetno povezovanje, ki naj zajame čim več učencev.

PAZI!

Vsaka šola pripravi načrt spremljevalnih izobraževalnih in promocijskih dejavnosti za učence, zaželeno tudi za učitelje in ostale delavce šole ter starše. Načrt se pripravi tako, da delavec šole, pristojen za šolsko shemo, (v nadaljevanju: učitelj) izpolni e-vprašalnik za učitelje 'Načrt izvedbe šolske sheme' na začetku šolskega leta, o realizaciji teh dejavnosti iz načrta pa poroča v e-vprašalniku za učitelje 'Vprašalnik za vrednotenje' na koncu šolskega leta (v okviru vrednotenja, ki ga izvaja NIJZ - *glej pod točko 12.!*). Dejavnosti naj bodo usmerjene tudi v povezavo z lokalnim okoljem, zato je dobro, če šola v izvajanje spremljevalnih aktivnosti vključi pridelovalce sadja in zelenjave oz. pridelovalce/predelovalce mleka ter lokalne strokovnjake na področju kmetijstva in zdravja.

Primeri spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti v šoli so zlasti:

- izdelava plakatov, panojev, razstav risb ipd. na temo sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov,
- ozaveščanje učencev o pomenu uživanja sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov,
- vključevanje vsebin sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov v

¹ 3. člen Delegirane uredbe Komisije (EU) 2017/40 (prečiščeno besedilo): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:02017R0040-20220801>

in točka (c) prvega odstavka 10. člena Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2017/39 (prečiščeno besedilo): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:02017R0039-20220225>

² Uredba o izvajanju šolske sheme (UL RS, št. 26/17 in 46/19): <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7468>

- medpredmetno povezovanje (npr. biologija, gospodinjstvo, likovna umetnost,...),
- delavnice na temo priprave jedi iz sadja in zelenjave, mleka in mlečnih izdelkov ter ostalih kmetijskih proizvodov;
 - degustacije sadja in zelenjave, mleka in mlečnih izdelkov ter ostalih kmetijskih proizvodov;
 - vključevanje tem o pridelovanju in predelovanju hrane, prehranjevanju, zmanjševanju zavržkov hrane ter s tem povezanim ravnanjem z okoljem v dneve dejavnosti,
 - ogledi kmetije in sadnih nasadov,
 - ogledi mlekarn, sirarn, živilskih tržnic ipd.;
 - šolski sadovnjak,
 - šolski vrt,
 - predstavitev šolske sheme staršem in učiteljem,
 - informacije o šolski shemi na spletni strani šole, na šolskem radiu;
- Šola lahko izvaja tudi druge spremljevalne izobraževalne dejavnosti, ki so povezane z namenom Šolske sheme.

9.2. zdravje in Javno službo kmetijskega svetovanja pri kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije Sodelovanje z območnimi enotami Nacionalnega inštituta za javno

Šola naj pri načrtovanju spremljevalnih dejavnosti čim bolj izkoristi možnosti, ki jih ponuja lokalno okolje. Zato priporočamo, da se poveže s strokovnjaki Javne službe kmetijskega svetovanja (JSKS) na regijskih kmetijsko gozdarskih zavodih in z območnimi enotami Nacionalnega inštituta za javno zdravje (v nadaljevanju NIJZ) (*glej seznam spodaj*), saj so seznanjeni z ukrepom šolska shema. Strokovnjaki NIJZ lahko s svojim znanjem in izkušnjami na področju proučevanja, varovanja in zviševanja ravni zdravja prebivalstva, ter kmetijski svetovalci z znanjem in izkušnjami na področju pridelave/predelave sadja in zelenjave ter mleka, brezplačno pomagajo pri izvedbi spremljevalnih dejavnosti.

Seznam območnih **enot NIJZ** s kontaktnimi podatki:

1. **Območna enota Celje**, Ipavčeva ulica 18, 3000 Celje; Telefon: 03 425 1200
2. **Območna enota Koper**, Vojkovo nabrežje 4a, 6000 Koper; Telefon: 05 663 0899 / 05 663 0801
3. **Območna enota Kranj**, Gosposvetska ulica 12, 4000 Kranj; Telefon: 04 201 7100 / 04 201 7197/ 059 681 800
4. **Območna enota Ljubljana**, Zaloška cesta 29, 1000 Ljubljana; Telefon: 01 586 3900
5. **Območna enota Maribor**, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor; Telefon: 02 450 0100 / 02 45 00 153 / 02 45 00 180
6. **Območna enota Murska Sobota**, Ulica Arhitekta Novaka 2b, 9000 Murska Sobota; Telefon: 02 530 2110
7. **Območna enota Nova Gorica**, Vipavska cesta 13, Rožna dolina, 5000 Nova Gorica; Telefon: 05 330 86 12
8. **Območna enota Ravne na Koroškem**, Ob suhi 11, 2390 Ravne na Koroškem; Telefon: 02 870 5600
9. **Območna enota Novo Mesto**, Med vrti 5, 8000 Novo Mesto; Telefon: 07 393 4100

Priporočamo, da šola v spremljevalne izobraževalne dejavnosti vključuje tudi lokalne pridelovalce, ki lahko učencem s svojim praktičnim znanjem predstavijo pridelavo sadja in zelenjave oz. pridelavo in predelavo mleka v svojem lokalnem okolju. V tem primeru se šola poveže z območno javno službo kmetijskega svetovanja (*glej seznam spodaj*) ali se dogovori neposredno s kmetom.

Seznam **kmetijsko gozdarskih zavodov** KGZS s kontaktnimi podatki (sedeži javne službe kmetijskega svetovanja in sadjarskih centrov):

1. **Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana**, Gospodinjska ulica 6, 1000 Ljubljana; Tel: 01 513 07 00
2. **Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto**, Šmihelska 14, 8000 Novo mesto; Tel: 07 373 05 70
3. **Kmetijsko gozdarski zavod Maribor**, Vinarska 14, 2000 Maribor; Tel: 02 228 49 00
4. **Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj**, Ormoška 28, 2250 Ptuj; Tel: 02 749 36 10
5. **Kmetijsko gozdarski zavod Celje**, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje; Tel: 03 425 55 00
6. **Kmetijsko gozdarski zavod Kranj**, Iva Slavca 1, 4000 Kranj; Tel: 04 280 46 30
7. **Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica**, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica; Tel: 05 335 12 00
8. **Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota**, Štefana Kovača 40, 9000 Murska Sobota; Tel: 02 539 14 10
9. **Sadjarski center Gačnik**, Gačnik 77, 2211 Pesnica pri Mariboru; Tel: 02 654 29 10
10. **Sadjarski center Bilje**, Bilje 1, 5292 Renče; Tel: 05 305 41 76

Za vse dodatne informacije glede kontaktov se lahko šola obrne na naslov:

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Gospodinjska ulica 6

1000 Ljubljana

Tel: 01 51 36 600/700 ali na e.naslov: kgzs@kgzs.si ali pr@kgzs.si

9.3. Sistemsko organizirani spremljevalni izobraževalni ukrepi

Poleg spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti, ki jih izvaja šola samostojno (9.1.), so šolam na voljo različni sistemsko organizirani spremljevalni ukrepi:

- a) projektne vsebine v okviru šole v naravi Centru šolskih in obšolskih dejavnosti (ČSOD);
- b) izobraževanje učiteljev na teme v povezavi s kmetijstvom in prehrano;
- c) drugo

Opis:

a) Projektne vsebine šole v naravi domovih ČSOD:

- ČSOD je skladno s 16. členom Uredbe o izvajanju šolske sheme pristojen za izvajanje brezplačnih spremljevalnih izobraževalnih ukrepov za šole;
- šola v skladu z zakonom izvaja del pouka kot šola v naravi; v okviru šole v naravi je v sodelovanju z zunanjimi strokovnjaki ČSOD za učence razvil projektne vsebine na temo sadja in zelenjave v povezavi s kmetijstvom, zdravo prehrano in okoljem; v izvajanje so vključeni tudi lokalni kmetje oziroma kmetije;

- programi se izvajajo v domovih CŠOD po vsej Sloveniji;
- programske vsebine so naslednje: izobraževalne malice, obisk na kmetiji, obisk kmeta na CŠOD, obisk strokovnjaka za kmetijstvo ali za zdravje na CŠOD, delavnice za učence: degustacije in kuharske delavnice;
- če se šola odloči za šolo v naravi v CŠOD, se lahko s pristojnimi v domu CŠOD dogovori za vključitev vsaj ene programske vsebine šolske sheme v njihov program šole v naravi.

b) Izobraževanje za učitelje na teme v povezavi s kmetijstvom in prehrano:

- namen: nadgraditi oziroma razširiti znanje učiteljev, ki sodelujejo pri izvajanju šolske sheme na šoli, na področju kmetijstva, prehrane oziroma hrane;
- vrsta izobraževanja (delavnice v živo ali digitalne) še ni določena ;
- šole bodo o izobraževanju obveščene preko okrožnice.

V oba sistemsko organizirana spremljevalna izobraževalna ukrepa je vključeno spremljanje in vrednotenje (v povezavi z NIJZ, ki izvaja spremljanje in vrednotenje za šolsko shemo).

Vključitev šole v sistemsko organiziran spremljevalni izobraževalni ukrep se šteje kot ena izmed spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti šole.

Priporočilo!

c) Drugo: šola in domovi CŠOD za izvajanje spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti/ukrepov uporabljajo za ta namen v aprilu leta 2022 objavljen **e-priročnik »Slastno, hrustljivo, zdravo«** - Priročnik o sadju in zelenjavi, namenjen strokovnim delavcem v vzgoji in izobraževanju za izvajanje spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti Šolske sheme EU:

https://www.gov.si/assets/ministrstva/MKGP/PODROCJA/KMETIJSTVO/SOLSKA-SHEMA/SHZ_e-Prirocnik-o-zelenjavi-in-sadju_splet_zadnji.pdf.

9.4. Dokazila o izvedenih spremljevalnih izobraževalnih oz. promocijskih aktivnostih

Šola mora dokazila o sodelovanju v sistemskih spremljevalnih izobraževalnih ukrepih iz točke 9.3. (npr. potrdilo o udeležbi/sodelovanju, lista prisotnosti...) in o izvedenih spremljevalnih izobraževalnih dejavnostih iz točke 9.1. hraniti še 5 let od zaključka šolskega leta, v katerem so se izvajala. Dokazila je šola dolžna predložiti službi za kontrolo, če bo izbrana za pregled na kraju samem.

PAZI!

Informacije o izvedenih spremljevalnih izobraževalnih dejavnostih/ukrepih (iz točke 9.1. in 9.3.) mora šola (učitelj oz. delavec šole, pristojen za šolsko shemo) v okviru vrednotenja šolske sheme (*glej točko 12.!*) ob koncu šolskega leta vpisati v e-vprašalnik 'Vprašalnik za vrednotenje'.

Primeri dokazil o izvedenih spremljevalnih izobraževalnih dejavnostih so zlasti zapiski v dnevniku, ki so lahko podprti z ostalimi dokazili, kot so:

- sezname udeležb na dogodkih v zvezi s šolsko shemo,
- vabila na dogodke v zvezi s šolsko shemo (posveti, roditeljski sestanki...),
- fotografije razstav, dogodkov v zvezi s šolsko shemo,
- kopije člankov,
- idr.

Iz dokazil mora biti razvidno, da so spremljevalne izobraževalne dejavnosti/ukrepi dosegle vse učence šole.

10. KONTROLA NA TERENU

10.1. Pregledi na kraju samem

Ker je šolska shema ukrep EU, se morajo pri upravičencih izvajati tudi kontrolni pregledi na šoli, t.i. pregledi na kraju samem.

Agencija izvede skladno z uredbo 39/2017/EU določen odstotek kontrolnih pregledov na izbranih šolah. Kontrolni pregled zajema pregled:

- knjigovodske dokumentacije, kot so dobavnice, računi in izpiski plačil;
- pregled dokumentacije, iz katere je razvidna izbira dobaviteljev skladno z ZJN-3;
- uporabo subvencioniranih proizvodov (ŠSZ, ŠM) v skladu z zakonodajo;
- ali so bili subvencionirani proizvodi (ŠSZ, ŠM) razdeljeni samo učencem šole;
- ali so bili subvencionirani proizvodi (ŠSZ, ŠM) razdeljeni **poleg** redne šolske prehrane;
- ali sta razdeljeno sadje in zelenjave ter mleko in mlečni izdelki uvrščeni na seznam upravičenih vrst sadja in zelenjave ter mlečnih izdelkov;
- druge knjigovodske dokumentacije, ki je posredno ali neposredno povezana z razdeljevanjem sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov v okviru šolske sheme, vključno z deklaracijami za mleko in mlečne izdelke (*glej točko 4.2.!*);
- ali je šola izobesila plakat v skladu z določili uredbe 40/2017/EU;
- ali so spremljevalne izobraževalne dejavnosti/ukrepi dosegle vse otroke v šoli.

NOVO!

11. SANKCIJE

11.1. Presežen rok za oddajo zahtevka

Če je rok za oddajo zahtevka presežen za manj kot dva meseca, se pomoč še vedno izplača, vendar se zniža:

- a) za 5 %, če je rok presežen za en mesec ali manj;
- b) za 10 %, če je rok presežen za več kot mesec, vendar manj kot dva meseca.

Če je rok za oddajo zahtevka presežen za dva meseca, se pomoč zniža za 1 % preostalega zneska za vsak dodatni dan.

12. VREDNOTENJE ŠOLSKE SHEME

Vsaka šola, ki se vključi v šolsko shemo, je dolžna sodelovati z izvajalcem vrednotenja **NIJZ**. NIJZ spremlja in vrednoti učinke izvajanja šolske sheme na osnovi anketiranja šol in CŠOD. Anketiranje je spletno. E-vprašalniki se izpolnjujejo dvakrat: na začetku in na koncu šolskega leta.

NOVO!

S šolskim letom 2021/2022 se je zaključilo 5-letno obdobje vrednotenja šolske sheme, o rezultatih vrednotenja pa mora ministrstvo poročati Evropski komisiji. Zato v sedanjem šolskem letu 2022/2023 NE BO anketiranja učencev, medtem ko anketiranje učiteljev ostaja (predvsem zaradi spremljanja izvajanja spremljevalnih izobraževalnih dejavnosti/ukrepov v šolah). Učitelj (oziroma strokovni delavec šole, pristojen za šolsko shemo) izpolni naslednja dva e-vprašalnika:

- Načrt izvedbe šolske sheme (izpolni **učitelj** na začetku šolskega leta)

Na začetku šolskega leta 2022/2023 od oktobra do novembra 2022 učitelj izpolni e-spletni vprašalnik »**Načrt izvedbe**«, ki bo dostopen na spletnem naslovu: <http://anketa.nijz.si/SSN>.

- Vprašalnik za vrednotenje (izpolni **učitelj** do konca julija 2023):

Na koncu šolskega leta 2022/2023 od maja do konca julija 2023 učitelj izpolni spletni »**Vprašalnik za vrednotenje**«, ki bo dostopen na spletnem naslovu: <http://anketa.nijz.si/SSK>.

O spletnem dostopu do e-vprašalnikov ter o času dostopa bodo šole obveščene z okrožnico.

Naslednje 5-letno vrednotenje, v katerega bodo vključeni tako učenci kot učitelji, se bo začelo s šolskim letom 2023/2024 na osnovi naslednje 6-letne strategije šolske sheme za obdobje od 2023/2024 do 2028/2029.

13. DOBAVITELJI SADJA IN ZELENJAVE TER MLEKA IN MLEČNIH IZDELKOV

13.1. Naročanje v skladu z ZJN-3

Šola naroča proizvode iz šolske sheme v sklopu naročanja ostalih živil za redno šolsko prehrano.

PAZI! Šola mora pri naročanju živil za šolsko shemo upoštevati ZJN-3.

Šola nabavo živil za šolsko shemo načrtuje v okviru javnega naročila za vsa živila (za namen redne šolske prehrane in za namen šolske sheme). V primeru, ko je vrednost javnega naročila za živila večja od 20.000 EUR, lahko uporabi enega od naslednjih načinov:

- (a) postopek javnega naročanja brez izločanja sklopov (39. člen ZJN-3); ali
- (b) postopek javnega naročanja, kjer se določeni sklopi izločijo iz postopka javnega naročanja (73.(5) člen ZJN-3) → pri izločenih sklopih šola uporabi sistem evidenčnih naročil (21.(2) člen ZJN-3).

V primeru, ko šola uporabi postopek (a), uporablja tudi osmi odstavek 84. člena ZJN-3, da se pri merilih za izbiro dobavitelja za živila prednostno upoštevajo živila, ki so v shemah kakovosti (eko), ki so proizvedena po nacionalnih predpisih o kakovosti živil ('Izbrana kakovost'), ter živila, ki so trajnostno pridelana in predelana in je zagotovljena višja kakovost živil z vidika večje svežine in nižjih okoljskih obremenitev pri prevozu.

V primeru, ko šola uporabi postopek (b), to pomeni, da uporabi izjemo iz petega odstavka 73. člena ZJN-3, ki omogoča, da šola del naročila blaga izloči iz postopka javnega naročanja in ga odda neposredno, šola ta živila v izločenih sklopih naroča z uporabo t.i. evidenčnih naročil (EN) (21.(2) člen ZJN-3):

upoštevata načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti (4. čl. ZJN-3);

upoštevata načelo transparentnosti (6. čl. ZJN-3): vodenje evidence o EN (opis in vrsta blaga/storitve EN, vrednost EN, naziv subjekta, ki mu je bilo EN oddano)

objavi sezname v preteklem letu oddanih EN na portalu javnih naročil ali na spletni strani naročnika;

šole imajo ravnanje pri oddaji EN urejeno v internih aktih (tu lahko šola uredi tudi oddajo naročil po načelu kratkih verig).

Namen petega odstavka 73. člena ZJN-3 je uveljavljanje načela kratkih verig in spodbujanje lokalne samooskrbe.

V primeru (b), ko šola iz postopka javnega naročanja izloči enega ali več sklopov (npr. sklop 'sadje' in sklop 'mleko'), mora upoštevati naslednje: vrednost vsakega sklopa je lahko do 80.000 EUR (brez DDV), pri tem pa lahko vsi izločeni sklopi predstavljajo največ 20% skupne vrednosti živil, ki se naročajo³

Šola mora smiselno uporabljati določbe Zakona o šolski prehrani v delu, ki se nanaša na organizacijo šolske prehrane, torej tudi Smernice za prehranjevanje v vzgojno-izobraževalnih zavodih⁴.

13.2. Kako izberemo dobavitelja sadja in zelenjave oz. mleka in mlečnih izdelkov?

Priporočamo, da šola kot dodaten obrok iz šolske sheme otrokom ponudi ŠSZ oz. ŠM, ki je **višje kakovosti**, da je ponudba **raznovrstna in sezonska**, ter da se upoštevajo kratke verige.

Zakonodaja na področju javnega naročanja in šolske prehrane to šolam omogoča oz. tudi spodbuja.

Zato ima pri naročanju proizvodov iz šolske sheme **kakovost prednost pred ceno**.

Vendar pa mora šola uporabiti tudi **načelo gospodarnosti** (iz ZJN-3): v primeru, da dobi več ponudb enake kakovosti, izbrati tisto, ki je cenejša.

ARSKTRP v zahtevkih preverja cene, ki naj praviloma ne odstopajo od cen za šolsko shemo v preteklem šolskem letu.

Pri izboru dobaviteljev svežega sadja in zelenjave naj šola v okviru svojih možnosti in možnosti trga poišče lokalnega dobavitelja, pri katerem bo nabavljala lokalno in sezonsko pridelano sadje in zelenjavo. Če je mogoče, naj bo višje kakovosti (ekološko, iz shem kakovosti).

Tudi pri izboru dobaviteljev mleka in mlečnih izdelkov naj šola v okviru svojih možnosti in možnosti trga poišče lokalnega dobavitelja oz. naj bo poreklo slovensko.

Priporočilo:

Pri iskanju in izboru dobaviteljev si šola lahko pomaga s:

- *Katalogom živil za javno naročanje*: <https://www.katalogzivil.si/>; Katalog živil je spletna aplikacija, ki omogoča komunikacijo med naročniki (šole) in ponudniki (različni dobavitelji živil). Javnim naročnikom (šolam) omogoča pravilno poimenovanje živil, analizo trga, informacije o ponudbi živil na nacionalni ravni, oblikovanje sklopov in pomoč pri oblikovanju meril. Živila so sistematično razvrščena v smiselne kategorije in podkategorije. Poleg naštetega omogoča tudi neposredno pošiljanje povpraševanj za živila iz izločenih sklopov, ki jih naročniki lahko nabavijo v skladu s petim odstavkom 73. člena ZJN-3 neposredno na kmetijah, zadrugah ali živilskih

³ Primer: Pri javnem naročanju živil v skupni vrednosti 2,4 mio EUR lahko naročnik (šola) iz postopka javnega naročanja izloči živila v vrednosti 480.000 EUR (20%), ki pa morajo biti razvrščena v vsaj 7 sklopov. Najvišja dovoljena vrednost posameznega sklopa je namreč 79.999,99 EUR.

⁴

http://www.mizs.gov.si/delovna_podrocja/direktorat_za_srednje_in_visje_solstvo_ter_izobrazevanje_odraslih/srednjeh_izobrazevanje/prehrana/

podjetjih (t.i. kratke verige). Ta katalog šolam pomaga pri doseganju ciljev glede okoljskih zahtev in meril, ki jih v zvezi z naročanjem živil določa Uredba o zelenem javnem naročanju (Uradni list RS, št. 51/17, 64/19 in 121/21); katalog omogoča iskanje ponudnikov za postopek JN (zeleni košarica) in za evidenčna naročila (rjava košarica); poizvedba se naredi na več ponudnikih;

- seznamom pridelovalcev sadja in zelenjave ter pridelovalcev/predelovalcev mleka, ki jih poiščejo na spletni strani KGZS:

<http://www.kupujmodomace.si/kupdom/> ;

- seznamom potencialnih dobaviteljev sadja in zelenjave za šolsko shemo: <https://www.gov.si/teme/solska-shema-sadja-zelenjave-in-mleka/> (pod rubriko *Dokumenti in izobraževalno gradivo - Seznam slovenskih pridelovalcev sadja in zelenjave*).

PAZI!

POMEMBNO!

Šola mora pri naročanju živil za šolsko shemo, kadar le-ta niso naročena v okviru javnega naročila s pogodbo, naročilo izvesti z **naročilnico**, ki je ustrezno evidentirana in je poleg ostalih zahtevanih dokazil na voljo pristojnim organom ob pregledu na kraju samem. **Naročilnica mora biti izdana za vsako, še tako majhno naročilo za namen šolske sheme.** Naročila, opravljena izključno telefonsko oz. ustno, niso ustrezno izvedena.

14. KONTAKTI

Kontaktna oseba za šolsko shemo:

Tanja Polak Benkič Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Tel. številka: 01/ 478 90 45
--	---------------------------------

Posebni e-naslovi :

- sssz.mko@gov.si: za vsebinska vprašanja ali sporočila v zvezi s šolsko shemo
- shema.sadja@nijz.si: za vrednotenje šolske sheme (NIJZ)
- solsko-sadje.aktrp@gov.si: za administrativne postopke – vloge, zahtevki (agencija ARSKTRP)

15. DVE UPORABNI SPLETNI STRANI O ŠOLSKI SHEMI

15.1. Spletna stran o šolski shemi na agenciji

Spletna stran o šolski shemi, povezana predvsem z **administrativnimi obveznostmi šole**, se nahaja na spletni strani:

<https://www.gov.si/zbirke/storitve/izvajanje-solske-sheme/>.

Tu lahko najdete:

- navodila o elektronskem vnosu in elektronskem vlaganju vlog za odobritev in zahtevkov za izplačilo;
- navodila za šole za izvajanje šolske sheme;
- informacije o odobritvah šol, vključno s seznamom odobrenih šol;
- informacije o izplačilih;

- informacije o vrednotenju učinkov šolske sheme;
- načrt za plakat;
- pravne podlage;
- vse povezave v zvezi s šolsko shemo;
- druge aktualne novice oz. obvestila...

15.2. Spletna stran, namenjena različnim vsebinam šolske sheme

Spletna stran za prejšnjo Shemo šolskega sadja in zelenjave <http://www.shemasolskegasadja.si/> že nekaj let ni več aktivna. Njena vsebina je prenesena na Vladno spletno stran <https://www.gov.si/teme/solska-shema/>. Na tej spletni strani so zlasti informacije, ki se nanašajo na obveščanje javnosti o šolski shemi, namenjene pa so predvsem šolam, staršem, otrokom in dobaviteljem sadja in zelenjave ter mleka in mlečnih izdelkov, ter pravne podlage.

* * *